

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Seks komedier

Citation: Holberg, Ludvig: "Seks komedier", i Holberg, Ludvig: *Seks komedier*, udg. af Jens Kr. Andersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1994, s. 501.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg14val-shoot-idm139796475913984/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Seks komedier

- liteter er hhv. en torveplads og en af broerne over Seinen, hvor småhandlende og gøglere havde deres boder. – *come un crocheteur (...)* d'eau: fr.: som en drager, en skopudser, en vandbærer. – *un fou (...)* theatre: blanding af da. og forkvaklet fr.: en tosse, et fæ, en nar, som var han født i en galeanstalt eller på et teater. – *bureau*: fr.: bøddel, plageånd.
- 39 *Ecoutes*: fr.: hør her. – *Mad*: fr.: mademoiselle, frøken. – *c'est une vi-sage (...)* par di: fejlfuldt fr.: det er et ansigt à la dansk, à la Vimmelskaffet, ved Gud; V. var og er en del af hovedstrøget i Kbh. – *Ovis (...)* si fait: fr.: Ja det ved Gud. – *Non*: fr.: nej. – *Je suis ravi (...)* France: fejlfuldt fr.: jeg er henrykt over at se Dem min kære ven J.de Fr. – *Mad: Isabelle (...)* Paris: ukorrekt fr.: Frøken Elsebet taler som en vaskerkone i Paris.
- 40 *Come un frippiere*: ukorrekt fr.: som en marskandiserske. – *Come un femme (...)* ne: fejlfuldt fr.: som en kvinde, der råber »æbler, æbler« i gaderne. – *Come un femme (...)* lait!: ukorrekt fr.: som en kvinde, der går omkring på gaden med et æsel og råber »mælk! mælk!». – *Pêche (...)* Cabo: autentiske navne på fr. restauratorer i Kbh. på komediens tid. – *Mester Jacob*: autentisk navn på kbh.sk spisevært på komediens tid.
- 41 i *Vimmelskaffet nest ved* (dvs. ved siden af) *Bogtrykkerens*: endnu et tilfælde af autentisk kbh.sk lokalkolorit. – *Avec Permission Monsieur*: ukorrekt fr.: med forlov, d'herrer. – *moi meme*: fr.: mig selv. – *Det er en heel Hob*: det er godt præsteret.
- 42 *Je m'appelle (...)* service: fr.: jeg hedder J. de F til Deres ydmygste tjeneste. – *have Respect*: være af betydning. – *Ovis Monsieur*: fr.: javist, hr. – *Faubourg St. Germain*: det kvarter i Paris, hvor turister som oftest logerede.
- 43 *La rue de seine*: gade i dette kvarter. – *Tâchez vous bougre!*: fr.: hold jeres (Deres) mund, fjols! – *a la françoise*: fr.: efter den fr. skik. – *Hjemføding*: person, der ikke har været uden for sin hjemstavn. – *polenet*: dannet. – *Estime*: agtelse. – *est il possible*: ukorrekt fr.: er det muligt. – *ma foi*: fr.: min tro.
- 44 *bon heur*: fr.: lykke. – *Ducater*: guldmønter; 1 dukat = 2 rigsdaler, se n.t.s. 11. – *Presenter*: gaver. – *refusere*: afvise. – *Reenkaalavet*: det spogefude navn (ren kål afædt) er konstrueret af Holberg. – *Skildrer i Miniature*: maler af miniatureportrætter. – *Cavalliers*: fr.: kavalere. – *dans votre presence*: ukorrekt fr.: i Deres nærværelse. – *Hardiesse*: fr.: dristighed. – *impudent*: fr.: frimodig. – *Liberte*: fr.: frihed. – *lade sig bnye*: tvetydigt udtryk: 1) lade sig betjene, 2) stille sig til seksuel rådighed.
- 45 *Complisance*: ukorrekt fr.: elskværdighed. – *gemeene*: jævne, ordinære. – *Lemmer*: medlemmer. – *det hellige Romerske Rige*: det ty.-rom.

- kejserdømme (der formelt bestod indtil 1806). – *Romansk*: om lande, hvis sprog nedstammer fra lat. (Frankrig, Italien, Spanien, Portugal m.fl.), her evt. med spil på betydningen: romanagtig. – *Manieres*: fr.: manerer. – *Kongens Have*: parkanlægget omkring Rosenborg Slot i Kbh. – *presentement*: fr.: straks. – *Belles mains*: fr.: smukke hænder. – *Je me recommande*: fr.: jeg anbefaler mig (formel afskedshilsen).
- 46 *C'est positif (...) en Europa*: ukorrekt fr.: det er dog gjort af hr. R., den største miniaturemaler i Europa. – *Gædke*: narre. – *Spidsborgere*: jævne borgere (med indskrænket horisont). – *hommet (...) Discours*: dannet samtale. – *Huusholdning*: (også:) økonomi. – *Tønder Guld*: 1 tønde guld = 100.000 rigsdaler, se n.t.s. 11.
- 47 *allamodisk*: moderne, moderigtig. – *Rigsort*: møntenhed = 24 skilling = 1½ mark = ¼ daler, se n.t.s. 11. – *mærkelig*: mærkbart. – *maris*: mare, minsandten (ed dannet over Jomfru Marias navn). – *for den halve Deel ringere*: for den halve pris. – *Cruedoller*: tilbehør til påklædningen, bestående af lægget, strimlet stof.
- 48 *Catholsk i Hovedet*: (også:) tosset, sindsforvirret. – *expliques cela (...) Peche*: fr.: forklar det for denne gamle mand, jeg går, De vil finde mig hos hr. P. – *excuserer*: undskyldte. – *Canaille*: proletar, «syngel». – *komme til Hove*: accepteres ved hoffet. – *lidetigt*: dårligt udført.
- 49 *udi Facultetet til Paris*: ved universitetet i P. – *Kronnicke*: historisk fremstilling med kronologisk disposition af stoffet (gammeldags på Holbergs tid). – *Kaaberstycke*: kobberstik (anvendt som bogillustration). – *lidt bedre*: kun lidt bedre. – *fecit*: lat.: har udført (det). – *tage af sted*: arte sig.
- 50 *Prosit Maalzeit*: ty.: velbekomme. – *Hun gaar en god gang nok*: det går nok godt, er i god gænge. – *Spende-Bøger*: bøger med påmonteret spænde til lukning.
- 51 *prostituere*: udstiller til latter, kompromitterer. – *Skorsteensfejer*: anvendt som type på håndværksmand af laveste klasse – og desuden afskrækkende som «sort». – *d'Espang*: forsøg på forfranskning og nobilitering af Espens navn. – *A cette heure (...) venir*: fr.: på dette tidspunkt skal han komme. – *usr das nicht um drey (...) zu kommen?*: ty.-da.: var det ikke klokken tre, hr. d'E., at han lovede at komme? – *Embrasserer*: omfavner. – *Charmante Madame (...) mains*: fejlfuldt fr.: fortryllende frue, tillad, at jeg beundrer Dem, tillad, at jeg kysser Deres smukke hænder. – *Leves vous trop (...) vous*: fr.: rejs Dem, min herre, det er for megen ydmyghed for en adelsmand som Dem. – *Ah Mad: (...) cette terre*: ukorrekt fr.: åh, Madame (Frue), er det muligt, at jeg har den ære, glæde, fornøjelse og fryd at gense Dem på denne jord? – *J'ai venu (...) bourgeois*: fr.: jeg er kommet for at besøge Dem, men jeg troede ikke, at De var så forandret. De er nu